

LESINSPIRATIE POËZIEWEEK 2024

ROZET
ontmoet
ontdek
ontwikkel

"THUIS"

Alle gedichten staan in de bundel

HEEL DE WERELD WORDT WAKKER
van Jaap Robben

**POËZIE 20
WEEK 24**
VLAANDEREN & NEDERLAND

Geschied
voor groep
3,4,5

PAGINA 50

HOOR DAAR WORDT OP DE DEUR GEKLOPT!

door Gerard Berends

Dit korte gedicht is grappig door het wensdenken van de kat. Je kruipt als het ware in de kop van de kat. Dat wat de kat denkt is onmogelijk, maar je begrijpt wel waarom de kat dit denkt.

Lees het gedicht voor of laat het zien op het digibord. Ga na of de leerlingen de grap in dit gedicht begrijpen. Laat de leerlingen vervolgens zelf bedenken waarop zij hopen als er op de deur wordt geklopt. Wat zouden zij wensen wat er voor de deur moet staan? Zijn dat materiële zaken, of hopen ze misschien ook dat er immateriële zaken voor de deur staan?

OPDRACHT

Laat alle leerlingen alleen of in tweetallen een gedicht schrijven met de volgende opbouw:

Hoor, daar wordt op de deur geklopt!
Ik spits mijn oren:
.....misschien,
die/dat wil.....
Of
Die/dat

Laat een paar leerlingen het gedicht voorlezen.

Geschied
voor groep
3,4,5

PAGINA 60

HUIZEN

door Riet Wille

Er zijn veel verschillende plekken waar mensen en/of dingen kunnen wonen. In dit gedicht lees je een aantal voorbeelden.

- Laat het gedicht zien op het digibord. Ga in op de betekenis van het woord "wonen". Wat/wie kan allemaal wonen? Kunnen dingen ook ergens wonen? En onzichtbare dingen (zoals gedachten, dromen, wind)?
- Stimuleer leerlingen om nog meer voorbeelden te bedenken. Geef ze in tweetallen daarvoor de tijd en laat ze hun ideeën opschrijven.

OPDRACHT

Lukt het om vervolgens met de hele klas een gedicht te maken met de gevonden ideeën, waarin steeds eindrijm voorkomt volgens het schema AA-BB-CC-DD, enz.? Maak het gedicht zo lang als er ideeën zijn.

PAGINA 85

HEIMWEE

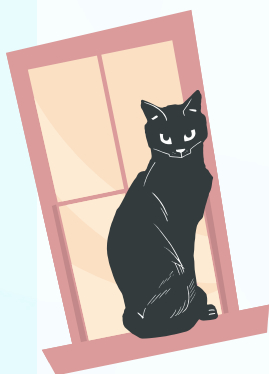
door Erik van Os

Wat betekent 'heimwee'? Zijn er kinderen in de groep die het gevoel wel eens hebben gehad? Kunnen ze proberen uit te leggen wat het is?

- Lees nu het gedichtje voor. Lijkt dit inderdaad op het gevoel dat de leerlingen voordat ze het gedichtje hadden gehoord omschreven?
- Laat leerlingen individueel een woordwolk maken van allemaal dingen die ze missen als ze van huis zijn. Zijn er misschien ook dingen die ze juist niet missen? Gaat het over spullen of gaat het juist niet over spullen? (geuren, geluiden, smaken, temperatuur, mensen?)
Leerlingen overleggen vervolgens twee aan twee: zijn er overeenkomsten of juist verschillen?

OPDRACHT

De tweetallen kiezen een woord uit dat ze beide herkennen.
Met dit woord maken ze een kort gedichtje. Dat begint met:

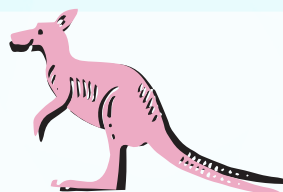
Ik dacht dat ik mijn ... niet zou missen
Maar nu
.....
.....
Mis ik ze.
Vooral
.....

PAGINA 269

OOM EN TANTE BUIDELMUIS

door Mensje van Keulen

Kopieer het gedicht
voor iedere
leerling!

Dit gedicht gaat over emigratie. Familie van de verteller is geëmigreerd naar Australië. Wat weet de klas over Australië? Waarom heeft de dichteres juist Australië gekozen als voorbeeld? (veel NL zijn na de tweede wereldoorlog naar Australië verhuisd, vanwege hoop op een betere toekomst)

- Tegenwoordig zitten er in de meeste schoolklassen kinderen van wie de ouders, grootouders of zichzelf ergens anders zijn geboren. Vaak hebben zij nog familie in een ander land. Wat is het verschil tussen emigratie en immigratie? Laat de leerlingen met "emigratie- of immigratie-ervaring aan het woord: herkennen zij dingen uit het gedicht? Wat dan precies? Wat kunnen ze de klas vertellen over hoe het is om op te groeien in een nieuw land? Hoe kijken ze naar het land waar hun ouders, grootouders of zichzelf vandaan komen? Kun je je thuis voelen in een ander land? Wat is daarvoor nodig?
- In het gedicht schrijven de oom en tante een stukje in het Engels. In Australië wordt Engels gesproken. Welke talen zijn er allemaal aanwezig in de groep? Welk woord wil ieder kind graag leren aan de klas? Heb je een lievelingswoord in de taal van het land van je ouders, grootouders, jezelf?
- Maak samen een woordenlijst met woorden uit allerlei talen (of kies een taal, mocht er in de groep maar weinig variatie zitten). Verdeel deze woorden vervolgens onder groepjes en laat de leerlingen er een tekening/schildering/collage op A5 bij maken waarbij te zien is wat het woord betekent. Maak van alle A5-jes samen een wandversiering.
Mooier wordt het nog als je leerlingen onderzoek laat doen naar kunstvormen of plaatjes uit het land waar het woord vandaag komt.
Stimuleer de leerlingen om de sfeer van de plaatjes/kunstwerken in de tekening te verwerken.

Geschied
voor groep
5,6

PAGINA 306

MEVROUW VERWEERD
door Bette Westera

Dit gedicht gaat over adoptie. Maar niet over adoptie van kinderen. Het zijn juist kinderen die een volwassene willen adopteren. Kopieer het gedicht zo vaak als er leerlingen in de groep zitten.

OPDRACHT

Laat de leerlingen eerst zelfstandig het gedicht lezen. Kondig alvast aan dat je alle coupletten daarna hardop laat voorlezen door 6 verschillende leerlingen.

Na het hardop voorlezen:

- Welk rijmschema heeft het gedicht? Noteer het op het bord. AA-B-CC-BB, enz.
- Laat leerlingen nadenken over wat zij graag doen met een bepaald familielid. Zou je voor dit familielid een gedicht kunnen schrijven met het rijmschema dat op het bord staat? Het hoeft geen gedicht van 6 coupletten te worden!
- Voor je gaat schrijven: denk heel goed na wat deze persoon voor jou speciaal maakt. Zijn het de dingen die diegene zegt, de dingen die diegene altijd met je doet, de hulp die je krijgt, of kan diegene iets wat jij ook graag wilt leren?
- Hoe beter je van te voren nadenkt, hoe mooier je gedicht wordt!
- Maak een tentoonstelling van de resultaten en nodig degenen die worden bezongen uit. Dat vinden ze vast fantastisch!

Geschied
voor groep
7,8

PAGINA 343

NIETVERMOEDEND
door Rudy Kousbroek

- Laat het gedicht zien op het digibord. Dit gedicht gaat over een toekomstig thuis, dat je nu nog niet kent en dus ook niet herkent als je er langs zou fietsen. Lees het samen een paar keer door en voor.
- Als je aan het fantaseren slaat over de toekomst, dan is er van alles mogelijk.
- Stel een aantal vragen en laat leerlingen hun antwoorden in een woordweb opschrijven: waar woon je als je later groot bent, met wie, hoe ziet je huis eruit, wat voor werk doe je, heb je kinderen, huisdieren, een man of vrouw, waar ga je op vakantie, heb je een auto, wie kookt het eten, hoe laat ga je altijd naar bed, enz.
- Laat de leerlingen een toekomstgedicht schrijven aan zichzelf. Dus niet met "ik" als hoofdpersoon, maar met "je" als hoofdpersoon.
- Wat ook kan: laat leerlingen over elkaar voorspellen hoe de toekomst van de ander eruit zal zien en laat ze een gedicht aan elkaar schrijven. Probeer clichés te voorkomen, door vooraf goede vragen te stellen. Rijmen mag, maar hoeft niet.

